

Kõrgustes töötamise sihtkontrolli kokkuvõte september 2023. a.

Ehitussektor on kõrge ohuhinnanguga valdkond, millele Tööinspeksioon pöörab kõrgendatud tähelepanu. Tööinspeksiooni pidevast järelevalvest ja teavitustegevusest hoolimata toimuvad jätkuvalt ehitustandril tööõnnetused, kus töötajad saavad raskelt vigastada või hukuvad. Eelmisel aastal oli ehitusettevõtetes kokku 360 tööõnnetust, millest 223 olid kerged, 134 rasked ning 3 tööõnnetus lõppes töötaja surmaga.

Käesoleva aasta 37 töönädalal toimunud sihtkontrolli eesmärgiks oli ennetada ehitajatega toimuvaid tööõnnetusi, mille peamiseks põhjustajaks on kõrgustes töötamise ohud.

Käesolevas kokkuvõttes võrdleme sihtkontrolli tulemusi 2023. a mai kuus toimunud analoogse sihtkontrolliga.

Sihtkontrolli käigus kontrolliti üle vabariigi 98 (maikuus sama) ehitusplatsi. Ehitusplatsidel oli kontrolliga hõlmatud kokku 1401 (maikuus 1538) töötajat.

Ehitusplatside kontrolli maakondade lõikes:

	Harju	Järva	Lääne	Lääne-Viru	Põlva	Pärnu	Rapla	Saare	Tartu	Valga	Võru	KOKKU
Kontrollitud ehitusplatside arv	44	2	2	6	4	16	2	6	12	3	1	98

Igal ehitusplatsil koostati kontrolli protokoll. Kontrolli protokollides oli kokku 303 (mai kuus 351) puudust. Puuduseid ei leitud 8 ehitusplatsil (8,1% kogu kontrollitud ehitusplatsidest), 1 – 4 puudust esines 67 ehitusplatsil (68,3%) ja 5-12 puudust esines 23 ehitusplatsil (23,4%). Võrreldes mai kuuga vähenes suurema puuduste arvuga ehitusplatside arv 30% -lt 23% -le ja puudusteta ehitusplatside arv kasvas 7-lt 8-le. Samas kasvas 1 – 4 puudusega ehitusplatside arv 62,2% -lt 68,3% -ni.

Ehitusplatsidel oli 21 (maikuus 9) ohtliku töö peatamist ja 33 (maikuus 19) ohtliku töövahendi kasutamise keelamist. Need olid juhud, kus töötades või töövahendi edasise kasutamisega oleks võinud töötaja elu või tervis ohtu sattuda. Olukord on halb, kui nii palju tuleb töö tegemisse sekkuda.

Sihtkontrolli käigus alustati 3 (maikuus 5) väärteomenetlust tööandjate esindajatele, kelle tegevuse või tegevusetuse tõttu esines oht töötaja tervisele või elule.

Esinenud puudustest.

32 (maikuus 34) ehitusplatsil oli töökoha ohuala märgistamata ja piiramata. Liikumisteedel oli materjali, juhtmeid ohtlikke ebatasasusi või ohtlikke avasid 25 (maikuus 37) ehitusplatsil. Treppidel ja lahtistel avadel puudusid kaitsepiirded 19 (maikuus 25) ehitusplatsil. Liikumisteede osas on nagu mingisugune puuduste vähenemine (ohutumaks muutumine) aga mitte eriti.

Tellingud ei olnud korras ja nende kontrolli tegemata 32 (maikuus 36) ehitusplatsil. See on 32,6% (48,6%) ehitusplatsidest, kus kasutati tellinguid. Asi oleks nagu natuke paranenud, aga ikka pea kolmandikul ehitusplatsidel kasutatakse nõuetele mittevastavaid tellinguid. Tellingutel puudusid osaliselt või täielikult kaitsepiirded, vahepiirded või alumised jalapiirded. Tellingute tööplatvormid olid puudulikult paigaldatud. Juurdepääsuredelid nõuetekohaselt paigaldamata. Tellingute ankurdus ebapiisav või ebakindel. Toetus aluspinnale puudulik.

Redelid olid deformeerunud või neid kasutati valesti 20 (maikuus 28) ehitusplatsil. See on 20% (35%) ehitusplatsidest, kus kasutati redeleid. Olukord redelitega oleks nagu natuke paranenud, aga ikka esineb ehitusplatsidel liialt palju puuduseid redelitega.

Kontrollitud ehitusplatsidest kasutati ehitustõstukeid 35 (maikuus 33) platsil. 7 (maikuus 5) juhul ei olnud töötaja ohutus tagatud. Tõstukite kasutamisega on olukord halvemaks muutunud.

24 (maikuus 30) ehitusplatsil, kus üle 2 m kõrgel töötamisel puudusid ohutust tagavad piirded ja oli vaja kasutada kõrgusest kukkumise vältimiseks kukkumiskaitsevahendeid, ei olnud neid 12 (maikuus 14) platsil. Olukord on halvenenud 4% ulatuses. Kukkumiskaitsevahendid on tavaliselt tööandja poolt küll välja antud, aga kontrollimise ajal neid platsil ei ole või on soojakus või autos.

Ohutusvööd või turvarakmed, ohutustrossid või -kõied olid 15 (maikuus 9) ehitusplatsil kontrollimata. Siin ka olukord on halvem kevadisega võrreldes.

Kaitsekiivrit ei kasutatud 33 (maikuus 45) ehitusplatsil peavigastuse ohuga tööl. See tähendab, et 33,6% (45,9%) ehitusplatsidest on probleeme kaitsekiivri kandmisega. Asi on ikka halb, kui kolmandikul ehitusplatsidel ei taheta oma pead kaitsta.

Kaitsejalanõude mitteandmist tuvastati 16 (maikuus 19) ehitusplatsil. Ikka ja jälle esineb töötajaid, kes oma jalgu ei taha kaitsta, kuigi tööandja on kaitsejalanõud andnud töötajale.

Silma-, hingamisteede- ja kuulmiskaitsevahendite kasutamisega oli probleeme 9 (maikuus sama arv) ehitusplatsil. Kaitsevahendid on küll olemas, aga lihtsalt ei hoolita oma tervisest.

Ehitusplatsil, kus toimub töö kõrgemal, kui 2 m aluspinnast, peab olema koostatud ja kättesaadav tööohutuse plaan. Tööohutuse plaan peab olema ka ajakohastatud vastavalt tööetappidele. 98-st kontrollitud ehitusplatsist puudus tööohutuse plaan 11 (maikuus sama) ehitusplatsil. Tööohutuse plaan oli ajakohastamata 18 (maikuus 16) ehitusplatsil. Tööohutuse plaan oli töötajatele tutvustamata 17 (maikuus 14) ehitusplatsil. Tööohutuse plaan ei olnud ehitusplatsil kättesaadav 20 (maikuus 18) juhul. Tööohutusplaanidega ei parane asi mitte kuidagi.

Ehitusplatsil tuleb läbi viia iganädalane tööohutusala üldkontroll, mille kohta koostatakse akt. Iganädalaste kontrollide aktid puudusid 18 (maikuus 26) ehitusplatsil. Siin on nagu väikest paranemist märgata, aga selle tööandjapoolse kontrolli kvaliteet lonkab tugevasti, sest sihtkontrolli käigus avastati kokku 303 puudust.

Kuna olukorra paranemist märgata ei ole, siis tuleb kindlasti taoliste sihtkontrollidega järgmisel aastal jätkata.

Soovitusi ehitusettevõtjatele:

- tagada, et ehitusplatsil oleks kättesaadav ajakohastatud tööohutuse plaan,
- tagada, et ehitusplatsil toimuksid iganädalased tööohutusala üldkontrollid ja nende läbiviimise kohta oleksid koostatud aktid ning kontrollimisel ka julgetud puuduseid välja tuua,
- tagada, et ehitusplatsil liikumisteed oleksid takistusteta, trepid ja ohtlikud avad märgistatud ja piiretega,
- tagada, et tellingud oleksid paigaldatud ja hooldatud kasutusjuhendi kohaselt ning oleksid ka kontrollitud,
- tagada, et ehitustõstukiga kaasasolevas kasutusjuhendis toodud ohutusnõuetest ka juhitudakse ja kinni peetakse,
- tagada, et ehitusel kasutatavad redelid oleksid korras ja neid kasutatakse nõuetekohaselt,
- tagada, et kõrguses (aluspinnast kõrgemal, kui 2 m) töötamisel kasutatakse kaitsepiirdeid ja nende puudumisel kasutatakse ankurdatud ohutuskõitega varustatud turvarakmeid,
- tagada, et töötajad oleksid varustatud tööks vajalike isikukaitsevahenditega,
- tagada, et töötajad kasutaksid tööks vajalikke isikukaitsevahendeid.

Täidame koos kõik ühist eesmärki - et töötajad jõuaksid töölt koju elusate ja tervetena.

Kokkuvõtte koostas:

Rein Nelis

vanemtööinspektor

12.10.2023. a.